

בש"פ 6117/16 - עאדל בחירי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6117/16

כבוד השופט ח' מלצר
עאדל בחירי

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה למתן רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בבאר-שבע (כב' השופטת ח' סלוטקי) ב-עמ"ת 43519-07-16 מתאריך
31.07.2016

עו"ד בני זיתונה

בשם המבקש:

עו"ד אריה פטר

בשם המשיבה:

החלטה

1. בפני בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופטת ח' סלוטקי) מתאריך 31.07.2016, ב-עמ"ת 43519-07-16, בגידרה נתקבל ערר המשיבה על החלטותיו של בית משפט השלום בבאר-שבע (כב' השופט א' ברסלר-גונן), מתאריכים 24.07.2016 ו- 28.07.2016, והוחלט על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו.

אביא להלן, בתמצית, את הנתונים הדרושים להכרעה בבקשה.

רקע

עמוד 1

2. בתאריך 14.07.2016 הוגש כנגד המבקש כתב אישום לבית משפט השלום בבאר-שבע, ובו נטען, בתמצית, כדלקמן:

(א) באישום הראשון נטען כי בתאריך 29.09.2016 המבקש נהג ברכב ברהט בסמוך לכיכר מסוימת ביישוב רהט, כשהוא פסול נהיגה, ללא רישיון נהיגה, ללא רישיון רכב, וללא תעודת ביטוח בת-תוקף. לפי הנטען, שני שוטרים עצרו את רכבם בסמוך לרכב בו נהג המבקש, והורו לו לעצור, ולכבות את מנוע הרכב. בתגובה, כך נטען, המבקש ברח מהמקום, תוך שהוא נוהג בצורה נמהרת ורשלנית, שיש בה כדי לסכן אדם, כאשר בתוך כך המבקש נסע במהירות במטרה להתחמק מהשוטרים, ביצע עקיפה משמאל, ולאחר מכן עלה על מדרכה. בהמשך, כך נטען, המבקש נסע בתוך שכונה ברהט במהירות גבוהה, תוך סיכון ילדים ששיחקו בכביש, כאשר אחד מהילדים כמעט שנפגע מהרכב. במהלך אותה הנסיעה המבקש לא נענה לכריזות השוטרים לעצור, ובשלב מסוים המבקש עצר את הרכב, וברח מהשוטרים באופן רגלי.

עוד נטען בגדר האישום הראשון כי בתאריך 07.09.2015 שוטרים הגיעו לחפש את המבקש בעקבות האירוע המתואר לעיל, אך כאשר המבקש זיהה אותם הוא ברח מהמקום.

נוכח הנטען באישום הראשון יוחסו למבקש העבירות הבאות: נהיגה פוחזת של רכב, עבירה לפי סעיף 338(א)(1), לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); נהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: הפקודה); נהיגה ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיף 10א לפקודה; נהיגה ללא רישיון רכב, עבירה לפי סעיף 2 לפקודה; נהיגה ברכב ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל-1970, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין (2 עבירות).

(ב) באישום השני נטען כי בתאריך 30.08.2015 קצין משטרה הבחין במבקש בצומת בית קמה. קצין המשטרה הנ"ל, אשר ידע כי המבקש דרוש לחקירה, החל לרוץ אחרי המבקש, אשר ברח מהמקום, כשהוא צועק: "עצור משטרה".

באישום השני יוחסה למבקש עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום - המשיבה הגישה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים כנגדו.

4. בתאריך 24.07.2016 בית משפט השלום הנכבד קבע כי כנגד המבקש קיימת עילת מעצר של מסוכנות, ובצד זאת נקבע כי עילת המעצר העיקרית בעניינו של המבקש הינה חשש להימלטות מהדין. זאת נוכח חומר החקירה, ממנו עולה כי במשך תקופה ממושכת המשטרה הגיעה פעם אחר פעם לביתו של המבקש, ובהיעדרו היא הותירה בידי בני משפחתו הזמנה לחקירה, ואולם המבקש לא התייבב. עוד נקבע כי המבקש לא התייבב לריצוי עונש של עבודות שירות שהושת על המבקש בתיק קודם בתאריך 21.05.2015 (ראו: ת"פ (שלום) (ב"ש) 53032-03-14) (להלן: התיק הקודם), כאשר המבקש את היעדרותו על רקע של בעיה כלכלית (ראו: עמ' 10 להחלטה). בית משפט השלום הנכבד קבע כי יש צורך ב"חלופה הרמטית" בעניינו של המבקש, והורה על שחרורו בתנאים הבאים: "מעצר בית מלא" בפיקוח,

לסירוגין, של שלושה מפקחים, הפקדה והתחייבות עצמית, וכן ערבות צד ג' על ידי כל אחד מהערבים שהוצעו. לבקשת המשיבה, בית משפט השלום הנכבד עיכב את החלטת השחרור עד לתאריך 26.07.2016 לצורך שקילת הגשת ערר.

5. בתאריך 25.07.2016 המשיבה הגישה לבית משפט השלום הנכבד "בקשה דחופה לעיון חוזר", ובה טענה כי עונש עבודות שירות מושא התיק הקודם, הופקע בידי הממונה על עבודות שירות לאחר שהמבקש לא התייצב לביצועו. לפיכך, כך טענה, המבקש עבר לסטטוס של "אסיר" החל מתאריך 10.07.2016, ועד לתאריך 16.09.2016. המשיבה טענה כי בנסיבות אלו לא ניתן להורות על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר.

6. במקביל, בתאריך 26.07.2016 המשיבה עררה לבית המשפט המחוזי הנכבד על החלטת בית משפט השלום הנכבד לשחרר את המבקש לחלופת מעצר.

7. בתאריך 28.07.2016, ובמסגרת הבקשה לעיון חוזר, בית משפט השלום הנכבד קבע, בהסכמת הצדדים, כי החלטת השחרור תעמוד על כנה, וזאת מבלי לגרוע מהערר שהמשיבה הגישה לבית המשפט המחוזי הנכבד. במסגרת זו נקבע, בין היתר, כי כל עוד המבקש מצוי בסטטוס של אסיר - חלופת המאסר תהיה במקום כליאתו, ואילו מרגע שיחדל להיות אסיר תיכנס לתוקפה חלופת המעצר שנקבעה בהחלטתו מתאריך 24.07.2016, וזאת כל עוד ההחלטה לא תשונה בערכאת הערר.

8. בתאריך 31.07.2016 בית המשפט המחוזי הנכבד קיבל את ערר המשיבה, בקובעו, בין היתר, כי בעניינו של המבקש מתקיימות שתי עילות מעצר - מסוכנות, וחשש להימלטות מן הדין - בעוצמה זהה. בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי מהמבקש נשקפת מסוכנות גבוהה, וזאת, לנוכח עברו הפלילי, הכולל, בין היתר, עבירות של תקיפת שוטר, החזקת נשק, איומים ועבירות נוספות. בית המשפט המחוזי הנכבד שקל את חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות המיוחסות למבקש, וכן את העובדה שהמבקש הסגיר עצמו למשטרה בתאריך 10.07.2016, אולם, בצד זאת, ציין כי המשטרה חיפשה אחרי המבקש, וביקרה בביתו פעמים רבות, וכי המבקש ידע שהוא נמלט משוטרים בעת ביצוע העבירות הנדונות, ואף מתחמק מריצוי עונש של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי הנכבד הוסיף והדגיש כי בתאריך 29.06.2015 המבקש הפסיק לרצות את עונש עבודות השירות מושא התיק הקודם, והוא מרצה את יתרת עבודות השירות שהוטלו עליו במאסר מאחורי סורג ובריא.

בסיכום הדברים, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי אין ליתן במבקש אמון, ולפיכך קיבל את ערר המשיבה, והורה על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים המתנהלים נגדו.

טענות הצדדים

9. לטענת המבקש, עניינו מעורר את השאלה האם טרם בחינת חלופת מעצר יש לקבוע האם ניתן ליתן אמון בנאשם ורק אם ימצא הנאשם אמין יש לבחון בעניינו חלופת מעצר, או שמא שאלת האמון שניתן בנאשם הינה רק אחד מהשיקולים אותם על בית המשפט לשקול. המבקש טוען עוד כי בית המשפט המחוזי הנכבד שגה בכך שלא בחן את חלופת המעצר שאושרה על ידי בית משפט השלום הנכבד. לטענת המבקש העבירות המיוחסות לו אינן מקימות חזקת

מסוכנות סטטוטורית, והן בוצעו לפני זמן רב - דבר, שלשיטתו, מקהה את המסוכנות הנשקפת ממנו. לטענת המבקש הקביעה לפיה קיים חשש שהוא יחמוק מן הדין באם ישוחרר לחלופת מעצר איננה יכול לדור בכפיפה אחת עם פנייתו העצמאית למשטרה.

10. המשיבה טוענת, מנגד, כי דין הבקשה להידחות. לטענת המשיבה, המבקש לא הצביע על שאלה משפטיות המצדיקה מתן רשות ערר ב"גלגול שלישי". המשיבה מוסיפה וטוענת כי דין הבקשה להידחות אף לגופה. המשיבה גורסת כי לא ניתן ליתן במבקש אמון, וזאת, בין היתר, לנוכח עברו הפלילי המכביד. ביחס לטענת המבקש כי הוא הסגיר עצמו למשטרה, המשיבה מציינת כי הדבר נעשה רק בשלב מאוחר, ולאחר שהמבקש הבין כי המשטרה מחפשת אחריו, וכי הוא אותר, ומעצרו ממילא קרוב.

דין והכרעה

11. לאחר שעיינתי בבקשה, ובתגובת המשיבה לה, נחה דעתי כי דין הבקשה למתן רשות ערר - להידחות. אנמק את התוצאה אליה הגעתי מיד בסמוך.

12. המבחנים למתן רשות לערור לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) דורשים, על דרך הכלל, כי תימצא במכלול שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית, החורגת מעניינם של הצדדים להליך. יחד עם זאת בהתחשב במאטריה שבה עסקינן - דיני המעצרים, שעניינם שלילת הזכות לחירות - לעיתים רחוקות תוכל להינתן רשות לערור גם כאשר מתקיימות נסיבות פרטניות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת. נסיבות חריגות ומיוחדות כאלה עשויות להתקיים במקרים שבהם נמצא כי החלטת בית המשפט המחוזי פוגעת בזכויות הנאשם מעבר למידה הדרושה, או מנגד - במקרים שבהם נראה כי החלטת בית המשפט המחוזי לא ייחסה את המשקל הראוי לביטחון הציבור (ראו: בש"פ 6301/12 בטש נ' מדינת ישראל (04.10.2012); בש"פ 6300/15 אלקשחר נ' מדינת ישראל (25.09.2015)).

13. הבקשה שלפני איננה עומדת באמות מידה הנ"ל באשר היא ממוקדת כל כולה בעניינו הפרטני של המבקש, ואין מתקיימות בה נסיבות חריגות המצדיקות את התערבותו של בית משפט זה בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד (ראו, למשל: בש"פ 6319/15 פולק נ' מדינת ישראל (21.10.2015)). די בכך כדי לדחות את הבקשה.

14. אף לגופם של דברים דין הבקשה - להידחות. בפסיקתנו נקבע כי בהעדר אמון בנאשם - אין מקום לשחררו לחלופת מעצר. באחת הפרשות ציינתי בהקשר זה כי:

"... הפרמטר החשוב ביותר לצורך שחרורו של נאשם לחלופת מעצר הוא מידת האמון שנותן בו בית המשפט" (ראו: בש"פ 2234/13 נחמני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (03.04.2013)).

עוד נפסק כי שחרור בערובה הוא מעין חוזה אמון. המשוחרר מתחייב לכך שיעמוד בתנאי שחרורו, ובית המשפט, בהנחה שהוא נותן בנאשם אמון – מורה על שחרורו. כל האמצעים הנוספים, יהיו אלו מפקחים אנושיים, או פיקוח אלקטרוני, כך נקבע: "אינם אלא חישוקים שנועדו להבטיח את קיומו של החוזה, אולם אינם יכולים להוות את בסיסו" (ראו: בש"פ 9854/06 עאטיאס נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (13.12.2006)).

15. בענייננו בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי: "אין ליתן במשיב [המבקש - ח"מ] כל אמון ולא ניתן להניח כי המשיב [המבקש - ח"מ] יקיים תנאי שחרור שיוטלו עליו" (ראו: עמ' 8 להחלטת בית המשפט המחוזי). קביעה זו התבססה על מספר מרכיבים:

(א) עברו הפלילי של המבקש: בתאריך 12.01.2011 המבקש נדון, בין היתר, לעונש של 45 חודשי מאסר בפועל בגין: עבירות בנשק, הטרדת עד, איומים, ונהיגה ללא רישיון נהיגה. בהמשך, בתאריך 23.01.2011, המבקש נדון ל-6 חודשי מאסר בפועל, פסילה, ועונשים נוספים, הפעם בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה, והתחזות לאדם אחר במטרה להונות.

(ב) העובדה כי המבקש ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום בזמן בו נעדר מריצוי עונש של עבודות שירות שהושת עליו, מושא התיק הקודם (ראו: עמ' 8 להחלטת בית המשפט המחוזי).

16. המבקש אמנם הסגיר עצמו בסופו של יום למשטרה. אולם, כפי שקבע בית המשפט המחוזי הנכבד, הדבר לא קרה בסמוך לביצוע העבירות המיוחסות לו, אלא רק לאחר ניסיונות רבים מצד המשטרה להשיג את המבקש. לפיכך אין דינו כמי שמסגיר עצמו סמוך לביצוע העבירות, וכבר נפסק בהקשר זה כך:

"... המשטרה ביקרה בביתו של המשיב [המבקש - ח"מ] אין ספור פעמים והשאירה הזמנות בביתו והמשיב [המבקש - ח"מ] מסגיר עצמו רק לאחר כשנה, כאשר הוא יודע שהוא נמלט משוטרים בעת ביצוע עבירות הנידונות וכאשר הוא יודע שהוא בהתחמקות מריצוי עונש מאסר" (ראו: עמ' 7 להחלטה; ההדגשה שלי - ח"מ; עיינו גם: בש"פ 9239/11 מדינת ישראל נ' מנצור, פסקה 5 (14.12.2011)).

17. לבסוף אציין כי הנני תמים דעים עם מסקנתו של בית המשפט המחוזי הנכבד לפיה: "מעצם העבירות של נהיגה בזמן פסילה והימלטות משוטרים תוך סיכון חיי אדם ובכלל זה ילדים, עולה מסוכנות גבוהה" (ראו: עמ' 7 להחלטה; ההדגשה שלי - ח"מ). אכן נפסק כי הנוהג בזמן שרישיונו נפסל יוצר סכנה של ממש למשתמשים בכביש, וכי סכנתה של נהיגה בכלי רכב על-ידי נהג לא מיומן, או נעדר שליטה עצמית אינה נופלת מן הסכנה הגלומה בכלי משחית של ממש (ראו: בש"פ 2974/15 אשכנזי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (20.05.2015)).

18. בנסיבות הנ"ל - לא מצאתי טעם טוב להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד גם לגופה.

19. נוכח כל האמור לעיל - הבקשה נדחית. המבקש יוותר במעצר עד לתום ההליכים נגדו כאמור בפסקה 8 שלעיל.

ניתנה היום, י"א באלול התשע"ו (14.9.2016).

שׁוֹפֵט
